

Arbeidsmarktflits

Uitkeringsgerechtigde loontrekkenden

1 August 2007

We kunnen het aantal loontrekkenden in onze Vlaamse economie op de voet volgen. We weten hoe oud ze zijn, in welk arbeidsregime ze werken, in welke loonklasse ze zich situeren en dergelijke meer. Wat echter veel minder is geweten, is dat een belangrijk aandeel van deze loontrekkenden ook een uitkering geniet. Recent ontsloten data van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid laten toe om voor 2004 zicht te krijgen op het aantal loontrekkenden met een uitkering.

Op 31 december 2004 telde Vlaanderen 2 127 763 loontrekkenden. We beschouwen iedereen die een loon ontvangt en daarop RSZ-bijdragen betaalt als loontrekkende, ongeacht hoe klein of groot die job is. Zowat 168 000 loontrekkenden (7,9%) ontvangen naast hun loon ook een uitkering (zie tabel). We houden enkel rekening met uitkeringen van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA), met pensioenuitkeringen van de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP), met een leefloon van de POD Maatschappelijke Integratie. Uitkeringen voor (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid zijn momenteel nog niet geïntegreerd in het Datawarehouse AM&SB.

We stellen een groot verschil vast tussen mannen en vrouwen. Van de mannelijke loontrekkenden heeft 6,4% een uitkering, bij de vrouwen is dat 14,2%. Naar leeftijd loopt het verschil nog meer op. Van de jongeren heeft nauwelijks 1,6% een uitkering, bij de vijftigplussers is dat 17,9%.

Tabel Aantal loontrekkenden (ouder dan 15 jaar) naar het type uitkering dat men ontvangt (Vlaams Gewest; 31 december 2004)

	Totaal	Mannen	Vrouwen	15-24 j	25-49 j	50+ j
Totaal loontrekkenden	2 127 763	1 163 338	964 334	235 434	1 484 229	408 100
Loontrekkend met uitkering	168 466	54 734	113 732	3 858	91 371	73 237
	7,9%	4,7%	11,8%	1,6%	6,2%	17,9%
Deeltijds loopbaanonderbreking / tijdskrediet	107 020	32 973	74 047	504	56 031	50 485
Pensioenuitkering	21 665	10 339	11 326	39	5 243	16 383
Inkomensgarantie-uitkering	20 854	3 477	17 377	928	16 810	3 116
Activeringsuitkering	15 911	5 709	10 202	1 228	12 319	2 364
Leefloon	5 420	2 373	3 047	1 266	3 335	819
Rest	1 052	640	412	0	331	721

Opmerking: de som van het aantal uitkeringen is groter dan het aantal loontrekkenden met een uitkering omdat een aantal loontrekkenden meerdere uitkeringen ontvangt.
Bron: Datawarehouse AM&SB bij de KSZ – basistoepassing 1 (Bewerking Steunpunt WSE)

De meest voorkomende uitkering is die in het kader van een deeltijdse loopbaanonderbreking of tijdskrediet, betaald door de RVA. Het gaat om 33 000 mannen (2,8% van alle mannelijke loontrekkenden) en 74 000 vrouwen (7,7%). Iets meer dan de helft van deze uitkeringen komen toe aan 25-49-jarigen en iets minder dan de helft aan vijftigplussers. Proportioneel gezien hebben vijftigplussers echter vaker een dergelijke uitkering (12%) dan de 25-49-jarigen (4%).

Ook de RVP betaalt uitkeringen aan loontrekkenden. Ongeveer 11 300 vrouwen en 10 300 mannen zijn loontrekkend en ontvangen een pensioenuitkering. In feite gaat het om gepensioneerden die nog werken in een (kleine) loontrekkende job. Bij de mannen gaat het in zeven op de tien gevallen om een pensioen in het werknemersstelsel, bij vrouwen gaat het in zes op de tien keer om een overlevingspensioen. Het spreekt voor zich dat deze uitkeringen het vaakst aan vijftigplussers toebehoren. Toch zijn er ook ongeveer 5 200 loontrekkenden tussen 25 en 49 jaar die een pensioenuitkering krijgen. Voor 2 900 van deze loontrekkenden gaat het om een overlevingspensioen.

Derde in de rij komt de inkomensgarantie-uitkering (RVA). In een aantal gevallen krijgen loontrekkenden (deeltijdse werknemers met behoud van rechten) een uitkering die het verschil overbrugt tussen het nettoloon van de deeltijdse job en de werkloosheidsuitkering indien de persoon volledig werkloos zou zijn gebleven. Op die manier wordt de zogenaamde werkloosheidsval vermeden omdat de betrokkenen geen inkomensverlies lijden door een job aan te nemen. Ongeveer 17 400 vrouwen en 3 500 mannen vallen onder deze regeling. Het gaat in drie vierde van de gevallen om personen tussen 25 en 49 jaar.

Een vierde belangrijke uitkering is de activeringsuitkering (RVA). Het gaat om uitkeringen die worden verleend in het kader van activeringsprogramma's zoals Activa, eerste werkervaringscontract en dergelijke. Vaak gaat het om een uitkering die wordt betaald aan de werknemer en die de werkgever in mindering kan brengen op het nettoloon. Deze maatregelen zijn doorgaans gericht op specifieke doelgroepen zoals ouderen, jongeren of langdurig werklozen. Eind 2004 ontvingen 10 200 vrouwen en 5 700 mannen een activeringsuitkering. Van deze vrouwen en mannen combineert een aantal bovendien de activeringsuitkering met een inkomensgarantie-uitkering. Ongeveer 2 400 vrouwen en 700 mannen ontvangen beide uitkeringen. Activeringsuitkeringen worden nagenoeg allemaal uitgekeerd aan personen tussen 25 en 49 jaar.

Tot slot ontvangt een kleine groep loontrekkenden ook een leefloon (POD Maatschappelijke Integratie). Het gaat om 3 000 vrouwen en 2 400 mannen. Meer dan de helft van hen is tussen 25 en 49 jaar. Dit zijn leefloners die worden geactiveerd door het OCMW in het kader van artikel 60§7. Ze worden in dienst genomen door een OCMW dat hen terbeschikking stelt van initiatief in de sociale economie.

Deze flits maakt gebruik van gegevens van het Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Het Datawarehouse is een koppeling van een groot aantal databanken van verschillende socialezekerheidsinstellingen. Vanaf 2003 werden de beschikbare data sterk uitgebreid. Met name de toevoeging van data van onder andere de Rijksdienst voor Pensioenen en de POD Maatschappelijke Integratie is een belangrijke vernieuwing. Sinds kort zijn de gegevens voor 2003 en 2004 beschikbaar voor het publiek, onder andere via een dvd met een groot aantal basisstatistieken. Deze flits maakt gebruik van die gegevens en illustreert de nieuwe mogelijkheden van de koppeling van deze databanken. De dvd kan worden besteld via de [website van de KSZ](#). Via de website van de KSZ is het ook mogelijk een aantal basisstatistieken te genereren uit het Datawarehouse AM&SB via een interactieve webtoepassing. Hier vindt u informatie over deze [webtoepassing](#).